

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
İkili Siyasi İőler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel M¼d¼rl¼Đ¼

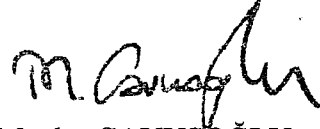
Sayı : 21252218-520.50-2020/30870015
Konu : Soru Önergesi / Ahmet Kamil
Erozan (7/22714)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 30.12.2019 tarihli ve 43452547-120.07 sayılı yazı.

Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kamil Erozan'ın 7/22714 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuőtur.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
(30870015 sayılı yazı ekidir.)

**BURSA MİLLETVEKİLİ AHMET KAMİL EROZAN'IN 7/22714 SAYILI YAZILI
SORU ÖNERGESİ**

SORU: “Malumunuz olduğu üzere “Montreux Boğazlar Sözleşmesi” Türkiye’nin güvenliği ve savunması açısından en az “Lausanne Barış Antlaşması” kadar önemli bir metindir. Bu çerçevede Ege Denizi’nden Karadeniz’e geçişler ve dönüşler açısından alternatif duruma gelecek “Kanal İstanbul”daki deniz trafiğinin ulusal ve uluslararası kuralların tanımlanması projenin fizibilitesi ve yapılabilirliği açısından büyük önem taşıyacak, bu konuda yapılacak değerlendirmede siyasi ve uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlölüklerin de dikkate alınması gerekecektir.

Dışışleri Bakanı Sayın Mevlüt ÇAVUŐOĐLU tarafından aőağıdaki soruların yanıtlanmasını talep etmekteyim:

1. Sivil, ticari ve askeri gemilerin Kanal İstanbul’dan geçişleri Montreux Boğazlar Sözleşmesi’nden farklı bir rejime tabi olacaksa bu rejim ulusal bir kararla mı yoksa uluslararası bir sözleşme ile mi belirlenecektir?
2. Montreux Boğazlar Sözleşmesi’nin tanımladığı gemi türleri, Kanal İstanbul’dan “savaş”, “pek yakın savaş” ve “barış” zamanında, ayrıca Türkiye’nin savaőan olup olmadığına bağlı olarak, farklı birer rejim tahtında mı geçeceklerdir?
3. Askeri gemilerin Kanal İstanbul’dan gündüz veya gece geçmelerine yönelik bir farklılaştırma yapılacak mıdır?
4. Su üstü ve su altı (denizaltı) askeri gemiler ile uçak gemileri Kanal İstanbul’dan hangi koşullarda geçebileceklerdir?
5. Askeri gemilerin Kanal İstanbul’dan geçişlerine taşıdıkları bayrağa göre bir farklılaştırma yapılacak veya tonaj sınırlaması getirilecek midir?
6. Askeri gemilerin Kanal İstanbul’dan geçişlerine herhangi bir önceden bildirim kuralı getirilecek midir?
7. Karadeniz’e kıyıdaő olmayan ölkelerin Kanal İstanbul’dan geçirerek Karadeniz’de bulundurabilecekleri askeri gemilere gün, sayı ve tonaj sınırlaması getirilecek midir?
8. Ticari gemiler, özellikle petrol ve doğalgaz taşıyan tankerler ve/veya tehlikeli madde/atık taşıyan gemilerin Kanal İstanbul’dan geçmesine izin verilecek midir?
9. Yukarıda anılan gemilerden alınan vergi ve harçlar, güzergâhlarını Kanal İstanbul veya Boğazlar olarak belirlemeleri açısından, bu iki seçenekten biri lehine farklılaştırılacak mıdır?”

YANIT:

Türkiye, Montrö Sözleşmesi’ni 80 yılı aşkın süredir tam bir tarafsızlık ve titizlikle uygulamaktadır. Kanal İstanbul’un Montrö Sözleşmesi’ni ortadan kaldırması söz konusu değildir. Montrö ile askeri gemilere getirilen kısıtlamalar, deniz altı ve uçak gemilerinin geçiş yasağı, tonaj limitleri, Karadeniz’de kalış süreleri gibi hususlara ilişkin hükümler Kanal İstanbul faaliyete geçtiğinde de geçerliliğini koruyacaktır.